

Fot:
PER WILMANN

KUN OM FREDAGEN

De havde deres egen meget enkle livsfilosofi,
belyt deres egen måde at leve livet på
— og så blev de pludselig sat på en hård prøve

ÅRRRRR — hold da op med det spektakel. Jeg døvel! Hører du, jeg sover, nand. Troels fortsatte uanfægtet. Han kunne ikke drømme om at lægge guitar fra sig, om så Helge protesterede aldrig så meget. Ikke i dag. Han var i sin gode ret. Men det var Helge ikke. Han skulle være glad for, at han havde fået lov til at sove en halv time længere.

— Se nu at komme op, svarede Troels. Det er fredag, min herre.

Crypt. Crypt. Første kommande fra den anden seng. — Det er fredag! Stemmen var mynig. Det var en ordre. Han prøvede stadig på at trække tiden ud. — Er du sikker? led en ulden, søvndruken ryst fra dynens varme hule. — Fuldkommen sikker. Ellers såd jeg vil ikke her og arbejde.

Argumentet var vækkeligt at imødegå — i hvert fald for en søvrig mand. Helge stak næsen frem, mobiliserede sit sin viljeskræft og kæmpede sig op til bevidsthedsens klare erkendelse af, at det virkelig igen var blevet fredag. — Jeg hader fredag, sagde han.

TROELS sad halvt op i sengen med sin guitar og arbejdede med sit tema. Det er ikke ret mange, der kan spille guitar i sengen. Men Troels kunne. De fleste af de guitarister, han havde komponeret, var blevet til i sengen. Den eneste ulempe var, at blyanten, som han brugte til at notere sig alvordene med, var tilbøjelig til at fuppe sig i lyens folerige krinkelkrøge, og det kunne være ret irriterende.

— Jeg hader fredag, gentog Helge af frygt for, at den anden skulle have overhørt erklæringen.

— Alt dit vrøvl, vrissede Troels og ledte efter den forbeholdende blyant. En dag om ugen skal vi jo arbejde.

— Jeg kan ikke li' den måde, du siger det på. Det lyder, som om du benytter accepterede vilkårene og gladeligt indrømder dig.

— Nuk med din kvæleren. Se nu og komme op.

I det samme fandt han blyanten, og det var han glad for.

Helge gable, og mens han gjorde det, lykkedes det ham at få sagt, at han ville ha' kunne strøket et staffel, der kunne anbringes på væggen i soveværelset. Troels hørte kun det halve af, hvad han sagde, dels fordi folk taler meget utydeligt, når de sandtlig gaber, og dels fordi han nu skænkede guitar sin fulde opmærksomhed.

VÆRELSET så ud, som man kan vente det af et værelse, der behøves af to bohème-kunstnere, som ikke bekymrer sig om hygienisk hygie i trindt, bortset fra det. Men det kunne være lige så hyggeligt som mange moderne stuer med deres ejendommelige sid-

deriske i et skrabt, halvengent interiør — og hvem ved, om ikke også apotekskasser en dag bliver den store arkitektmode. Væggene var tapetseret med malerier — alle af den samme kunstner! Det er den fordel, en maler har, som ikke sælger alle sine billeder. Han har noget at hænge på væggen.

Der var to sange i værelset. I den ene til Troels, i den anden Helge. En sort hæng, der stak op fra dynen ved Helges side, røbede, at han ikke var alene. Han havde trællet hende afte-

nen i forvejen, og det er vel i grundens forklaring nok. Helge pegede ned på hårtøpen. — Da glemmer, at jeg har en gæst, sagde han. Man kan da ikke gi' sig til at arbejde, når man har gæster!

Troels svarede ikke. Ved at ignorere undskyldningen viste han, hvad den var værd.

Norma blev åbenbart vækket og sat ind i situationen. Selv for en kunstner er der noget, der betyder arbejde og pligter. Det måtte hun forstå.

Hun forstod ikke. Kunne en kunstner virkelig ikke snuppe en ekstra frug, Viste en kunstner ikke, at der er andet her i livet end arbejde?

Helge og Troels vekslede blikke.

— Om man nu sprang en enkelt fredag over, foreslog Helge listigt.

— Du ved, hvad vi har lavet hinanden! Aldrig svigle vores fredag. Det er et skæbnen at komme ind på. En aftale er en aftale.

Helge skænkede dybt. — Når det kommer til stykket, sagde han, så tror jeg, du er arbejdsløst.

— Jeg holder bare på, at vi må passe vores fredag.

Norma spurgte: — Hvad er det for noget med den fredag?

— Det er vores arbejdsdag, forklarede Helge. De fleste mennesker har en fast fredag, men vi har en fast arbejdsdag.

NORMA satte sig op i sengen med et mubende udtryk, og det var ikke langt fra, at hendes stemme rystede af forargelse, da hun sagde: — Gud, arbejder I kun en dag om ugen?

— Akkurat, nikkede Helge og skød dynen tilbage, så hun kunne se hans ansigt.

— Sådan et par dovenlister!

— Ja, sådan nogen som os træffer man ikke mange af nu om stunder. Men i dag skal vi altså arbejde. Jeg er ved at, at jeg må smide dig ud.

— Du gir vel morgenmad? spurgte Norma.

— Ja — ja — selvfølgelig. Staden er vi heller ikke.

Helge rejste sig, klædte sig mellem skulderbladene og tefede så om bag et forhang, hvor han satte vand over på et primusspærrer.

Norma blev ligende og klippede lidt over på Troels, der tilvælende helt pludselig klængede på sin guitar.

— Det lyder ikke godt, meddelte Norma.

— Det kommer det til. Jeg komponerer.

— Nå, sagde Norma.

Helge dukkede frem bag forhængen igen og oplyste, at der kun var rugstød i huset, så Norma måtte tage til takke.

— Giv I ikke rundstykker? spurgte hun.

— Spørg kassemeisteren.

Kassemeisteren rystede på hovedet. — Beklager, men der er ikke mere tilovers til fornyelser.

— Vi kører med et lidt stramt budget, oplyste Helge.

— Ræk mig min taske. Det kan være, jeg har. Så gi' mig her.

Helge rakte hende tasken. — Vi er altså ligeblede, sagde han, men køb til dig selv.

— Sludder, jeg køber da til os allesammen. Jeg tror også, der kan blive til wienerboller.

— Ikke til mig, tak. Kom det herme fra Troels.

— Han er siket, forklarede Helge.

— Har han dårlig mave?

— Nej, han kryder sig bare ikke om wienerboller.

— Nå! Men kan du ikke godt li' sådan en varm wienerboller til morgenkaffen?

— Oprigtigt talt, da — det op-

hidses mig ikke. Forøvrigt står den på te.

— Te! — Hun sagde det, som om det havde været åbenlyst.

— Hvordan kan I drikke te om morgenen?

— Livet er mindre kompliceret, end du tror, svarede Troels midt i en akkord. Det at drikke te er i virkeligheden ikke noget problem.

— Vi kan jo ikke allesammen ha' dårlige maver, vel, som det i en forrettet pose fra Norma. Men, lad mig så prøve det med te-vandet — og rugstødet med i himlens navn.

HELGE stod halvt påklædt foran staffelet og betragtede det billede, han var begyndt på sidste fredag. Så vendte han blikket mod væggen og så på de af vind og vejr og tid medtagne tegningsblade, der tegnede sig som forvredne bjergtinde-formationer.

— Jeg kender snart hver en tegning, sagde han. Hvor mange gange har jeg malet de toge?

— Mindst 100 gange, mente Troels.

— Hvorfor gider du blive ved og male det samme, spurgte Norma og kiggede ud af vinduet, som om hun ventede, at husagene ville give hende svaret.

— Det er aldrig det samme, svarede Helge. Hver gang opdager jeg nye detaljer. Hver time på dagen — efterhånden som solen flytter sig, og belysningen ændrer sig, forandrer motivet sig. De her gamle tage med deres forvitrede tapster ejer en rigdom af oplevelser.

Alle de brud og skræbder. Jeg bliver aldrig færdig med dem. Så, en symbol af livet og håbet.

— Jeg forstår ikke, at der er nogen, der vil købe et billede af nogle hustage, sagde Norma.

— Jo — navnlig ude på landet. Den kunsthändler, der har mine billeder med rundt, siger, at jo længere, han kommer ud på landet, des nemmere kan han sælge mine tage. Derude kan de se poesien i stuebyens tage. Så kan det godt være, at naturen rager dem en fjer, men det skal du ikke spekulere over.

— Det gør jeg heller ikke, sagde Norma. Hun stirrede på et par non-figurative billeder, der hæng på væggen mellem tagrytterne. — Og det der krimik-m, hvor kan du sælle det?

— Dem sælger jeg ikke, svarede Helge og blev varm i mælet. Man sælger ikke sin sjæl!

— Er det din sjæl? Det krimiskram?

— Et menneskes sjæl er ikke så ligetil at forstå.

— Maler du kun hustage og sjæle?

— Jeg har engang malet et billede, som jeg kaldte »Arbejde«. Det fortæller nogle mænd med trillebørrer. Det blev købt af et museum i provinsen.

— Gud, er du på museum? Norma så på ham med ærefrygt.

— Så har du virkelig talent? — Ja-eh.

— Norma nikkede med Troels. — Har han også talent?

Helge bekræftede, at Troels var en talentfuld guitarist. Han komponerede fin guitar-musik og underviste elever, men kun om fredagen.

— I med jeres fredags-pjot, adbrød Norma irritert. Hvis I arbejder hver dag, kunne I måske virkelig drive det til noget.

— Vi kan også lade være, sagde Troels hende fra sengen og ledte efter sin blyant.

— Der er ikke noget ondt i at være doven, sagde Helge. Har du tænkt over, at dovene mennesker gør aldrig fortid. Når verden er blevet styret ud i ulykker, skyldes det altid mænd, der har været forbandet energiske. I dag har alle mennesker så travlt, og menneskets værdi måles ved dens flid alone.

HAN GAV SIT LIV FOR DEN GERNING, DER SLUGTE ALLE HANS KREFTER, står der i nekrolog. Og det regnes for at være den højeste anerkendelse, man kan gi' et menneske. Troels og jeg er ikke med på den. Vi er dovene. Postivt dovene. Vi har fundet ud af, at man kun skal arbejde for at leve og ikke omvendt.

— Nå, sagde Norma, men I kan jo også gøre, hvad I vil.

Helge fortalte om den gang, han og Troels mødte hinanden. De havde slet, deres sjæle sammen og opmuntrede hinandens dovenskab. Med det resultat, at deres liv flød. Hver gang, pengene slap op, var de rent til roterne, indtil der kom penge igen. Så var det, at Troels fandt ud af, at der måtte være en plan i deres tilværelse. Der måtte indføres en fast arbejdsdag, så der kom hold på det hele. Fredag blev valgt som ugens arbejdsdag, og det var et system, der fungerede fantastisk.

Fortættets side 8

